

SPECTACOLE

Nicolae PRELIPCEANU

Terorism? Păi, da!

În urmă cu douăzeci de ani, această piesă s-ar fi intitulat, poate, altfel. Las la o parte faptul că pretextul însuși ar fi trebuit să fie altul, e drept, acum chiar mai mult de 20 de ani. Pretextul piesei Fraților Presniakov este blocarea unui aeroport de o alarmă cu bombă. Spre final aflăm că a fost o alarmă falsă.

Oricum s-ar fi intitulat această piesă acum 30 sau 40 de ani, azi ea se intitulă **Terorism**. Dacă nu ești la curent cu povestea ei, te aștepți la niște secvențe legate de atacurile teroriste ale ultimilor ani. Piesa fraților Presniakov – Oleg și Vladimir – datează din 2000, când terorismul deja devenise un fenomen caracteristic al lumii locuite. După prima secvență – piesa este construită pe secvențe scurte, fulgerătoare; îți vine să spui – dacă nu ești la curent cu trama ei – că te aștepți să vezi diverse povești ale pasagerilor blocați în acest aeroport, momentan închis. Toți protagoniștii sunt în sala de așteptare a aeroportului, exact ca-n piesele sau povestirile care se pregătesc de o enumerare de destine și vieți, care mai de care... Numai că unul dintre pasageri se hotărăște să plece spre casă. După care avem diverse alte secvențe: un birou cu funcționarii înnebuniți de faptul că o colegă tocmai s-a spânzurat: o scenă de amor adulterin, în care femeia cere să fie legată de pat, așa, pentru variație; două bătrâne vorbind în parc nu tocmai ca niște buniciuțe blânde, ci chiar dimpotrivă; o hârjoneală a unor polițiști-pompieri în cazarma lor; și, finalmente, când nodurile se desfac, trei pasageri, dintre cei blocați înainte în aeroport, în avion. Au plecat, iar cel din mijloc... Dar nu vă spun poanta: vă las să vă duceți la teatru, ca să vedeți cu propriii dumneavoastră ochi.

Cele șase secvențe nu sunt totuși niște simple imagini ale lumii de azi, terorizată de alții și de ea însăși: ele sunt legate, și încă destul de strâns, iar arta autorilor le dezleagă în final. (Dacă cineva nu și-a dat seama încă de la început, de când pasagerul indignat pleacă spre casă și de când se vede scena adulterului.) Aeroportul, Dormitorul, Biroul, Parcul, Cazarma, Avionul se leagă între ele cumva, prin faptul că în toate cineva terorizează pe cineva, unul pe mai mulți sau mai mulți pe unul singur. Alerta cu bombă nu pare esențială, dar dă totuși startul acestei desfășurări de mici necazuri care se revarsă într-o mare nenorocire. Sau în mai multe, dacă punem la socoteală și spânzurarea.

Felix Alexa a ales calea unei tăieturi nete a întâmplărilor și a replicilor, cu personaje bine conturate, fără sentimentalisme, ba – așa spune – dimpotrivă, fluturând cinismul contemporan nouă pe la nasul mai tuturor. Unul singur, după ce îndeplinește un act pe care n-ar fi vrut să-l perpetueze, regretă (dar nu vă spun de ce!). Ca tipologie, avem bărbatul diabolic, în persoana lui Marius Bodochi, și avem bărbatul isteric, în cea a lui Claudiu Bleonț (ambii, foarte atenți să nu iasă din rolul lor, așa cum a fost trasat, și reușind de minune); dar o avem și pe bătrâna diabolică, în persoana Ilenei Stana Ionescu; pe urmă, femeile nefericite din birou, impecabil întruchipate de Tania Popa, Natalia Călin, Rodica Ionescu, Florentina Țilea; tinerii răi și bucuroși să-i producă mirarea înspăimântată cuiva, în persoanele lui Răzvan Oprea și Victor Țăpeanu; dar și rătăcitul Mihai Calotă; apoi soția fără speranțe,

Tania POPA, Andrei FINȚI, Răzvan OPREA, Adela MĂRCULESCU

dezamăgită chiar de relația adulterină, Irina Movilă; amantul plictisit, dar nu de tot, un Mihai Călin foarte autentic. Și câte și mai câte... O lume într-un pahar cu apă – pardon, fără apă –, într-o eprubetă foarte bine confecționată. Și, peste toți sau printre toți, îl avem pe bărbatul care plânge, cel care își regretă sincer fapta, foarte convingătorul Andrei Finți. Pe alocuri am avut senzația că totul este tăiat în sticlă, dar o sticlă blurată, din care nu lipsește sentimentul, ascuns undeva în spatele comportamentului brutal și aparent înstrăinat de umanitate al multor oameni de azi, terorizați ei înșiși de ceea ce li se întâmplă, cu voie sau fără de voie.

Teatrul Național București – *Terrorism* de Frații Presniakov. Traducerea: Mașa Dinescu. Regia, ilustrația muzicală și lighting design: Felix Alexa. Scenografia: Andrada Chiriac. Cu: 1. „Aeroportul“: Andrei Finți (*Pasagerul*), Victor Țăpeanu (*Pasagerul 1*), Marius Bodochi, Claudiu Bleonț, Mihai Calotă (*Militari*), Ileana Stana Ionescu, Adela Mărculescu, Tania Popa, Rodica Ionescu, Florentina Țilea, Natalia Călin, Laurențiu Andronescu, Luca Ciucan, Darin Don (*Pasageri*). 2. „Dormitorul“: Irina Movilă (*Femeia*), Mihai Călin (*Bărbatul*). 3. „Biroul“: Claudiu Bleonț (*Bărbatul*), Tania Popa (*Prima femeie*), Florentina Țilea (*A doua femeie*), Rodica Ionescu (*A treia femeie*), Natalia Călin (*A patra femeie*), Mihai Calotă (*Colegul*). 4. „Parcul“: Adela Mărculescu (*Prima femeie*), Ileana Stana Ionescu (*A doua femeie*), Andrei Finți (*Bărbatul*), Luca Ciucan/Darin Don (*Copilul*). 5. „Cazarma“: Răzvan Oprea (*Primul bărbat*), Victor Țăpeanu (*Al doilea bărbat*), Claudiu Bleonț (*Al treilea bărbat*), Mihai Calotă (*Al patrulea bărbat*), Marius Bodochi (*Colonelul*). 6. Avionul: Andrei Finți (*Pasagerul*), Răzvan Oprea (*Pasagerul 1*), Victor Țăpeanu (*Pasagerul 2*), Florentina Țilea (*Stewardesa*). Data reprezentației: 30 mai 2015.